UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

3. Absurda quae ex Originalis peccati fide à Pelagianis inferuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Visual Library

habent, igitur nec eligendi facultatem, ac per [A] hoc nec voluntatem, atque his irrefutabiliter conceſſis nec aliquod omnino peccatum. Nam, inquit Iulianus, *nihil eſſe peccati in homine ſi nihil eſt propriæ voluntatis, vel aſſenſionis, hoc mihi hominum genus quod vel leviter ſapit ſine dubitatione conſentit.* Quod argumentum multis in locis ad faſtidium repetit. Invidioſiſſime enim paſſim inculcabant *peccatum non poſſe naſci cum homine quod poſtmodum exercetur ab homine; quia non naturæ delictum ſed voluntatis eſſe demonſtratur. Atque ante actionem propriæ voluntatis id ſolum in homine eſt quod Deus condidit. Nemo enim naturaliter malus eſt, ſed quicumque reus eſt, moribus, non exordijs accuſatur. Nam ante voluntatis propriæ uſum, innoxia in uno quoque natura laudem aut reprehenſionem ex propoſito accedente meretur.* Ex quo fit ut *deformis ſit & vana ſententia quæ conſcientiam ſine ſcientia parvulis conatur aſſcribere. Abſolute enim vindicatur a crimine qui ipſa rei impoſſibilitate de-* [B] *fenditur.* Ex hoc itaque principio acerbas illas calumnias connectebant, & impingebant Catholicis, quod fingerent *malum*, ſive *peccatum eſſe naturale*, & impietate Manichæa naturalem malitiam imo naturam malam aſſererent. Quod & ſexcenties calumnioſiſſime repetunt. Ita Iulianus quaſi unicam affert notam qua Catholici à Pelagianis diſcernendi ſunt. *Hæc ſemper fuit maximum inter Manichæos* (ſeu Catholicos) *Catholicoſque* (id eſt Pelagianos) *diſcrimen, & limes quidam latiſſimus quo a ſe mutuo piorum & impiorum dogmata ſeparantur; imo magna moles, quaſi cœli a terra profunditate disjungens, quod nos omne peccatum voluntati malæ, illi vero malæ eorum naturæ* (tribuunt.) *Qui cum diverſos ſequuntur errores, ſed veluti de capite fontis iſtius effluentes conſequenter ad ſacrilegia flagitiaque perveniunt.*

Lib. 1. operis imperf. cont. Iul. f. 70.
Lib. 3. cont. Iul. c. 1. & 5 & lib. 6. c. 9 & 10.
Lib. 4. ad Bonif. c. 2.
Celeſt. lib. de pec. orig. c. 6.
Pelag. lib. de pec. orig. c. 13.
Iul. lib. 1. operis imperf. fol. 176.
Lib. 2. f. 225
Lib. 5. cont. Iul. c. 1.
Lib. 1. cont. Iul. operis imperf. f. 44.
Vide lib. 1. cont. Iul. c. 1 lib. 2. de nup. c. 3. & 29. & alibi ſæpiſſime
Apud Aug. lib. 1. operis imperf. f. 23.

Iſti primæ rationi cohærent aliæ: una, quia *quod admoneri non poteſt ut caveatur, imputari non* [C] *poteſt ut puniatur. Numquam autem legiſlator ad hanc venit amentiam, ut præceperit cuiquam, noli ita, vel ita naſci.* Altera etjamſi præciperetur ut tamen præceptum obliget, debet eſſe poſſibile. *Amittit enim autoritatem iudicandi qui modum non tenuit imperandi.* A parvulis autem nullum præceptum impleri poteſt. Tertia, non poteſt jure imputari quod non poteſt caveri: *Nemo autem poteſt cavere naturalia; igitur nullus prorſus habere poteſt de natura neceſſitate peccatum.*

Lib. 2. cont. Iul. operis imperf. fol. 284.
Lib. 3. cont. Iul. c. 18.
Lib. 1. cont. Iul. operis imperf. f. 85.

Quinta ratio eſt, fieri non poteſt, *ut res arbitrij, ſtudiorum & voluntatis conditioni hominum* [A] *miſceatur.* Peccatum autem eſt res arbitrij, ſtudij, voluntatis; non poteſt igitur ſeminatione transfundi.

Lib. 6. cont. Iul. c. 9. & lib. 2. cont. Iul. operis imperf. folio 285. & fol. 230.

Sexta. *Res quæ in ſubiecto eſt, ſine illa re eſſe non poteſt, in qua ſubiecta eſt*; malum autem eſt in parente utique in ſubjecto, igitur *alij rei, id eſt proli, ad quam non pervenit, reatum non poteſt transmittere.*

Lib. 5. cont. Iul. c. 24.

Septima. *Naturalia per accidens converti non poſſunt*, id eſt id quod in parente eſt, accidens voluntatis vitium, non poteſt fieri filio naturale. Sed peccatum Adæ fuit ejus ex accidente vitium, non igitur potuit innaſci naturaliter filio.

Lib. 6. cont. Iul. c. 6.

Octava, tametſi peccatum poſſet generatione propagari, à duobus tamen conjugibus baptizatis non poteſt. *Per rerum enim naturam fieri non poteſt ut illud probentur tradere parentes quo caruiſſe creduntur, in coniugibus autem baptizatis* [B] *nullum remanet malum ex quo generentur mali*, quia quidquid in eis mali erat baptiſmo dimiſſum eſt. Hoc ſane argumentum Pelagiani *acutiſſimum* eſſe cenſebant. Cui accedit quod *corpus mulieris baptizatæ ſit templum Dei.* Incredibile eſt autem in *utero eius hominem ſub diabolo futurum, niſi renaſcatur ex Deo, poſſe formari.*

Lib. 6. cont. Iul. c. 7. & lib. 3. de pec. merit. c. 3.
Lib. 2. cont. Iul. c. 1. & 9
Aug. Epiſt. 105. verſ. fin.
Lib. 6 cont. Iul. c. 24.

Nona, ſi dicatur ſupereſſe in baptizatis concupiſcentiam ſeu libidinem cujus motu in prolem culpa transfunditur, è contrario, illa eſt [a] *naturalis & bona probabilis in genere ſuo* [b], *affectio naturalis & innocens*; [c] *nec ulla mali neceſſitas in carne*, ergo per illam non poteſt peccatum tradi. Quam rationem tanti fecere Pelagiani ut ad eam deſtruendam nati ſint omnes libri, quos Auguſtinus contra Iulianum ſcripſit.

a Lib. 4. cont. Iul. c. 2.
b Lib. 1. oper. imperf. cont. Iul. f. 100. & alibi ſæpè
c Lib. 3. cont. Iul. c. ult.

Decima, *Si nec parenti poſt converſionem obſunt peccata propria, quanto magis filio eius obeſſe non poſſunt? nullâ enim ratione conceditur ut Deus qui propria peccata remittit, imputet aliena.*

Lib. 2. de pec. merit. & remiſſ. c. 27.

Vndecima, *Hæc forma etiam in homine malo obſervari debuit, quæ ſervatur in diabolo*: ſed diabolus *non damnatur niſi ex vitijs propriæ voluntatis*, ergo &c.

Lib. 3. de pec. merit. c. 8 & lib. 1 oper. imperf. cont. Iul. f. 65.

Denique ne ſcripturarum autoritate deſtitui viderentur cauſæ ſuæ quaſi fortiſſimum firmamentum Iulianus eſſe volvit propheticum teſtimonium, quo per Ezechielem dictum legimus, *quod non erit parabola quæ dicebant, parentes uvas acerbas ediſſe & dentes obſtupuiſſe filiorum, nec morietur filius in peccato patris, nec pater in peccato filij, ſed anima quæ peccat ipſa morietur.*

Lib. 6. cont. Iul. c. 20.
Lib. 6. cont. Iul. c. 25.
Ezech. 18.

Abſurda quæ ex Originalis peccati fide à Pelagianis inferuntur.

CAPVT TERTIVM.

ABſurditates vero quas ex originali [A] peccato conſequi putabant erant iſtæ.

Primò. *Si peccator genuit peccatorem, iuſtum quoque iuſtum gignere debuiſſe*; ſed hoc abſurdum, ergo & illud. Cui ſimile & iſtud, *quod natus de baptizato habendus eſſet velut baptizatus.*

Lib. 2. de pec. merit. & remiſſ. c. 9. & 25.
Ibid. c. 25.

Secundò, ſequeretur *peccata omnium parentum omnibus filijs imputari.* Tertiò, *peccatum eſſe ſubſtantiam.* Quartò, *parvulis melius eſſe non naſci.*

3. Contra Iul. c. 23.
Indicatur lib. 5 contra Iul. c. 1.
Lib. 5. c. 11.

Quintò,

Lib. 1. cont. Iul oper. imperf. f. 70. & lib. 2. f. 283. Quintò, *à parvulis auferri non poſſe; quoniam quod naturale eſt & innaſcitur uſque ad finem eius, cui à principiorum cauſis inhæſerit perſeverat.* Sextò, deſperationem perfectionis ſeu perficiendæ virtutis ingeri; *quia ingenerata vitia incredibile* *Lib. 2. cont. Iul. c. 1. & 9.* *eſt poſſe conſumi, quæ tamen nec vitia deputanda ſunt; non enim peccat qui non poteſt aliud eſſe quam creatus eſt.* Septimò, imo numquam hominem *Lib. 4 contra Iul. c. 7.* fieri poſſe bonum, unde Iulianus: *Si aliquis malus condi poſſet nunquam in bonam ablatione tranſiret.* Octavò, *Parentes eſſe iure damnabiles,* *Lib. 5 cont. Iul. c. 10. & lib. 3. c. 24.* *imo comparari parricidis, in quibus ſit cauſa ut filij cum damnatione naſcantur; & ut ad dominatum exercendum in homines diabolus perveniret.* Nono, tanquam certiſſimum inferebant nuptias vel etjam nuptialem concubitum damnari & à diabolo eſſe inſtitutum, *ſi aliquid unde* *Lib. 2. cont. Iul. c. 1. Lib. 3. cont. Iul. c. 24. & 23. & lib. 2. de nups. c. 26 & 27. & alibi paſſim: Lib. 1: oper: Imperf: contra Iul. f. 71 Lib. 2: de nupt: & concup: c: 26* *damnabiles generentur habere credantur. Si trahitur de nuptijs origine malum,* inquit Iulianus, *cauſa mali eſt conventio nuptiarum. Omnis autem* B *cauſa mali eſt expers boni. Accuſari ergo poſſunt excuſari non poſſunt.* Et alibi: *nuſquam ſine commixtione nuptiæ corporales, tu dicis, quicunque ex illa commixtione naſcuntur, ad diabolum pertinere; dubio procul pronuncias nuptias ad ius dæmonis pertinere.* Huc trahebant & illud Chriſti, *ex fructibus ſuis arbor cognoſcitur: neceſſe eſt enim malum eſſe per quod & ex quo malus fructus apparuit. Quomodo, ergo, tu audiendus putaris, qui dicis bonum eſſe coniugium, de quo nihil aliud quam malum prodire definis? Confitere igitur mala eſſe coniugia, ſi peccatum inde originale deducitur, nec poſſe defendi niſi fructus eorum innocens approbetur.*

Lib: 2: de nupt. & concup: c: 28: Decimò, ſimili modo arguebant; *peccatum originale eſt vel ex* voluntate vel ex natura: *Si ex voluntate, mala eſt voluntas quæ peccatum facit, ſi ex natura, mala natura.* Supponebant autem non eſſe ex voluntate, qua parvuli carent, ergo ex natura. Nec diſſimiliter inferebant malam eſſe commixtionem, ſexus corpora, fecunditatem ut libro ſecundo de nuptijs paſſim videre licet; vel ſi illa bona ſunt parvulos omnes eſſe iniquitatis immunes. Quo ut pertin- *Ita paſſim Iul: toto lib: 2: de nupt: & lib: 2: oper: imperf: Aug: lib: 2: de nupt: & concup: c: 26:* gerent, inſinuare ſe nitebantur cordibus parum intelligentium laude operum divinorum, hoc eſt *laude naturæ humanæ, laude ſeminis, laude nuptiarum, laude utriuſque ſexus commixtionis, laude fœcunditatis, quæ cuncta bona ſunt.* Quin etjam laude libidinis, per quam dicebatur culpa propagari: ut inter tot præſidia innocentiæ nulla pateret rima qua peccatum fingi poſſet ingreſ- *a Lib: 4: cont Iul: c: 16:* ſum. Nam hinc illæ eorum voces[a]: *de hoc opere quod non habet culpam naſci culpa non poteſt, de ea re quæ à peccato libera eſt non naſcuntur* *b Lib: 2 cont: Iul. c. ult: & lib: 6: contra Iul: 21:* *peccata.* [b] *Mala ex bonis eſſe non poſſunt. Per opus Dei opus diaboli tranſire non ſinitur. Non poteſt mali radix in eo locari quod donum Dei eſt. Rerum ratio non ſinit, ut de bono malum & de iuſto iniquum aliquod proferatur.*

a Lib: de pec: orig: c: 33: b Lib: 3: cont Iul: c Lib: 2: cont Iul: c: 1 Vndecimò[a], *Hominem non eſſe opus Dei*[b]: ſed à diabolo duci originem naſcentium[c]: erit enim creator & autor hominum, *ſi ex hoc vulnere creantur, quod naturæ quæ primum condita eſt inflixit humanæ.* Qua calumnioſâ ratiocinatione A paſſim inculcabant naturá eſſe malam, diabolicam, nec imaginem Dei. Vnde Iulianus quodã loco: *Sapientiæ ratiocinanti credo, quod naturam videlicet diabolicam ſine ambiguitate definias. Nam ſi in ea, vel per eam eſt, propter quod homo à diabolo poſſidetur, irrefutabiliter diaboli eſt, per quod Dei imaginem ſibi potuit vendicare. Imo nec imago Dei eſt, quæ per exortũ ſuum in regno diaboli eſt.* *Lib: 1: oper. imperf: cont Iul: f: 72:* Quare cum conſtet creationem hominum Deo eſſe tribuendam etjamſi naſcentes mali aliquid ex parentibus trahere poſſent, addit Iulianus: *ex-* *Lib: 5: cont: Iul. c. 15* piarentur *manibus Dei & opificis maieſtate.*

Lib: 2: contra Iul, c: 1: & alibi paſſim: Duodecimò, Deum iniuſtiſſimum fore & crudeliſſimum: *quemadmodum autem,* inquit Iulianus, *non eſt iniquus Deus cum baptizatis dimittat peccata propria, parvulum damnat, quia cum ab illo crearetur, neſciens nec volens etiam ex illis parentibus quibus remiſſa fuerant, traxit aliena?* Vnde alibi exaggerat iniuſtitiæ illius immanitatem: B *apud quem igitur impollutam innocentiam ſcelus gravavit externum? Quis ille fuit qui hos* *Lib: 1: oper imperf: cont: Iul: f: 43:* (parvulos) *adiudicaret reos? tam excors, tam trux, tam oblitus Dei, & æquitatis barbarus perduellis? Laudamus prorſus ingenium tuum: apparet eruditio. Non potuiſti aliter dignam odio generis humani iudicis neſcio cuius, imo tyranni allegare perſonam, quam iurando non ſolum cum peperciſſe his qui nihil peccaviſſent, verum etiam his qui nec peccare potuiſſent.* Hæc & plura Iulianus. *Reum* denique, *non Deum* vocat, ſententiamque *f: 51* Catholicorum *immanem, ſacrilegam, funeſtam.* *f: 45*

Lib. 2. de nupt: & concup. c: 16: Decimotertiò, *Deum homines feciſſe diabolo.* Hoc eſt, ut exponit Auguſtinus *Deum hoc creando intendere hoc curare, hoc ſui operis ratione providere, ut habeat diabolus ſervos quos ipſe ſibi diabolus facere non poteſt.* Nullum enim videbat fructum aut finem *cur hoc crearet bonitas* *Lib: de pec: orig: c: 40:* *Dei, quod malignitas diaboli poſſideret.* Vnde C Deum vocat Iulianus: *Ad munus ſui lucrum ſemper induſtrium.* *Lib: 6: cont: Iul: c: 9: ibid.* Itemque, *hoc inter ſe fœdus miſſe diabolum & Deum, ut quidquid perfunditur Deus, quicquid naſcitur diabolus ſibi vendicet; ea tamen lege, ut ipſam commixtionem quam diabolus inſtituit Deus obnoxia virtute fœcundet.*

Lib: 5: contr: Iul: c: 15 Decimoquartò, magnis argumentationibus nitebatur Iulianus ad illud impietatis abruptum perducere, *ut Chriſti caro nihil diſtaret à carne peccati,* hoc eſt ſimiliter eſſet peccati originalis reus, nempe, *quia de Maria natus eſt cuius virginis caro ſicut cæterorum omnium ex Adam fuerat propagata.* Sic enim putabant Chriſti, qui veniſſet *in ſimilitudine carnis peccati,* & cæterorum hominum nullam ſtatui debere differentiam.

Lib: 2: oper. imper. contra Iul. f. 390 Denique, *Ita eſſe animarum traducem in Tertullianum olim & Manichæi profanitate damnatam, ſicut etiam corporum. Quod tam nefarium eſt,* inquit Auguſtino Iulianus, *ut cum à nobis in epiſtola* D *quam ad Orientem miſimus fuiſſet obiectum, tu in libris quos nuper ad Bonifacium miſiſti, negando à te propulſare coneris.* *Lib: 3: ad Bonif: c: 10:* Novam enim ſingularium animarum creationem acerrimè Pelagiani ex *Lib: 2: oper: imperf: cont: Iul: f: 231* *rationis & ſacræ legis Eccleſiæque Catholicæ,* ut venditabant, *autoritate* tuebantur: ut ita ſi conſtaret

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ibid. f. 229.

nihil eam debere ſemini corporali nihil etjam culpę in eam poſſet corporali propagatione transfundi. Quamquam illam de origine animæ *non neceſſariam quæſtionem* eos moviſſe dicit Auguſtinus, non tam ut peccatum originale deſtruerent quam, *ut res manifeſtas aliarum rerum obſcuritate turbando molirentur latendi locum.*

Lib. 3 ad Bonif. c. 10.

Vnde odioſo nomine Catholicos paſſim vocitabant ſicuti *Manichæos* ita etjam *Traducianos*, & Auguſtinum, *Traducianæ nationis primatem*: Nonſolum propter traducem animarum quam eis calumnianto tribuebant ſed maximè peccati originalis de quo hactenus.

Paſſim lib. 1. & 2. operis imperf. cont. Iul.

Pelagiani præcones & patroni libidinis.

CAPVT QVARTVM.

NVNC de pœnis ejus, quas partim *in hac vita partim in futura* luimus, deinceps videndum quid ſentirent. Sunt verò vel animi vel corporis. In animo concupiſcentia & ignorantia: in corpore miſeriæ mortalitatis ac denique mors.

Concupiſcentiam, quæ alio nomine libido dicitur hic intelligimus non tantum illam quę in carne ſentitur, ſed omnes omnino cupiditates quibus etjam animus in vita ſæpius voluntate turbatur, quas omnes in Pelagianorum opinione ſicut cæteras animi paſſiones naturaliter homini tam ante quàm poſt peccatum pari planè ratione, ut nunc in hac mortalitate experimur à Deo inſeri jam ſupra ſufficienter dictum eſt.

De illa vero corporis quaſi concupiſcentia, quæ uſitatius libido dicitur *& corpus*, ut Auguſtinus loquitur, *non ſolum extrinſecus verum etiam intrinſecus vendicat, totumque commovet hominem, animi ſimul affectu cum carnis appetitu conjuncto atque permixto*, idem omnino judicandum. Quod etſi ſupra utcunque ſignificatum fuit, tamen in illa depingenda magnopere linguam ſuam Iulianus exercuit multaque dixit quę veritas improbat, attexenda nonnulla ſunt ut Pelagianorum hac de re ſententia clarius eluceſcat. Solemne Pelagianis fuit magnis præconijs in hujus affectionis prædicationē effundi. Teſtatur hoc ſexcenties & ſtomachando exprobrat Auguſtinus: *Non uſque adeo putandum eſt periſſe frontem de rebus ut hoc dedecus* (laudandi libidinem) *niſi in tali forte auditorio fieret, ubi te recitatoro* (laudes ejus) *confidentibus diſcipulis ſuis magiſter Celeſtius aut Pelagius præſideret.* Et alibi: *Iſte autem audet in Eccleſia Chriſti ante magiſtrum in cælo ſedentem recitare libidinis laudes.* Nec vero id Iulianus inficiatus eſt. Hæc enim ſunt verba ejus quodam loco: *Meritoitaque & in bene utentibus genus concupiſcentiæ modusque laudatur, & in turpibus exceſſus ejus punitur.* Hinc eſt quod eos paſſim vocet [a] *patronos, defenſores,* [b] *fautores,* [c] *impudentiſſimos laudatores* libidinis, de qua *Pelagiani etiam litibus gloriantur tanquam de aliquo bono*, & [d] *vehementer arguentibus iraſcuntur*. Hinc ipſam libidinem [e] *ſuſceptam* Pelagianorum vocare ſolet à judicijs forenſibus petita metaphora, ubi ſuſceptos dicunt, quibus advocati patrocinantur. Quod patrocinium eos concupiſcentiæ carnis non tam veritatis quam voluptatis cauſa præſtitiſſe ſuſpicari pronum eſt, *ut eius ſi non uſibus ſaltem laudibus oblectarentur quicunque eorum propoſito continentiæ carnali conjugio non fruebantur*. Hinc enim eſt quod eos frequenter in ſuſpicionem colluſionis vocat; *Itane habere tecum libido & amicitiam meretur & bellum, ut ab te & expugnetur in te & defendatur adverſus me? bellum vestrum latet, amicitia patet. Ex hoc quod patet ſuſpectum facis eſſe quod latet &c. Quomodo vis ut arbitremur adverſus aculeum te dimicare libidinis, cum libros impleas laude libidinis?* Et rurſum preſſius alibi: *Cum alios tantum licere poſſe quis crederet, ut ſibi laudatorem etiam de ſuis expugnatoribus provideret? Abſit quidem ut antiquorum aliquem vel Apoſtolorum vel quorumcunque ſanctorum mirabiliter tamen, ſi vel quemquam hæreticorum novorum qui ſimul utrumque ſe eſſe profitentur inexplicabilibus modis, expugnatorem ſcilicet defenſoremque libidinis.*

Lib. 14. de civit. Dei c. 16.
Lib. 2. cont. Iul. c. 6.
Lib. 6. c. 11.
Lib. 2. de nupt. c. 19.
a Lib. 4. cont. Iul. c. 15.
b Lib. 4. c. 14.
c Lib. 2. c. 13.
d Lib. 4. c. 14.
e Lib. 4. cont. Iul. c. 2. 11. 12. 15. & lib. 5. c. 8. & lib. 6. c. 9. & alibi ſæpiſſimè
Aug. lib. 2. de nupt. & concup. c. 21.
Lib. 3. cont. Iul. c. ult.
Lib. 4. cont. Iul. c. 2.

Sed quantumvis libidinem Iulianus ſine pudore diligeret & ejus laudes impudenter ſpargeret ſuccinde tamen ipſis naturæ legibus victus *pudendam* eam eſſe fatebatur, & quadam inverecunda verecundiæ præfatione ignoſci *neceſſitati ſuæ libertatique* poſtulabat. Ex quo profectum eſt, ut quantumvis eam ſpecioſis noviſque titulis extolleret, quædam tamen ejus nomina quæ naturæ humanæ neſcio quid pudoris incutiunt, velut ſcopulos exhorreſceret. Vocavit enim eam in ſuis ſcriptis ſæpius [a] *voluptatem* [b], *voluptatem carnis* [c], *ſenſum* [d], *commixtricem ſeminum & confectricem* [e], *appetitum mutuum* [f], *appetitum naturalem* [g], *calorem genitalem* [h], *membrorum potentiam* [i], *virilitatem* [l], *generationum potentiam* [m] *membrorum vigorem* [n], *concupiſcentiam* [o], *ignem vitalem* [p], *concupiſcentiam naturalem*: ſed ut obſervat [q] Auguſtinus, *pudebat eam appellare libidinem, ſive ſicut eam divinus ſermo appellare conſuevit, concupiſcentiam carnis.* Et cur obſecro? nempe [r], *ut aliquid aliud, non ipſam laudare videretur.* Quem enim non pudeat id laudare quod pudet & putet? Pudet enim ex ipſo rationalis naturæ ſenſu *carnem* contra ſpiritum *concupiſcere*, neglectoque naturali mentis imperio membra incentivo *libidinis* commoveri. Quod genus infirmitatis atque rebellionis quoniam ipſis vocabulis *libidinis* & *concupiſcentiæ carnis* exprimitur, alijs vocabulis libentius utebatur, quibus naturalis quædam vel bonitas vel perfectio deſignari videretur.

Li. 3. operis imperf. cont. Iul. f. 260.
Li. 5. cont. Iul. c. 5. & Li. 4. c. 9. & 12.
a Lib. 2. de nupt. c. 9. & lib. 6 con. Iul. c. 24.
b Lib. 5 cont. Iul. c. 8.
c Lib. 4. cont. Iul. c. 14. & lib. 6. c. 18.
d Lib. 2. de nupt. c. 13.
e Lib. 5. cont. Iul. c. 16.
f Lib. 2. de nupt. c. 7.
g Lib. 4. cont. Iul. c. 2.
h Lib. 2. de nupt. c. 7.
i Lib. 5 cont. Iul. c. 15.
l Lib. 2. de nupt. c. 13.
m Lib. 2. de nupt. c. 19.
n Lib. 2. de nupt. c. 10.
o Lib. 3 cont. Iul. c. 13.
p Lib. 3. cont. Iul. c. 21.
q Lib. 4. cont. Iul. c. 20.
r Lib. 2. de nupt. c. 26.

Libidi-